

Sala Gran del 16/09 a l'01/11

XIANA GÓMEZ

CULTURA DE DORMITORIO. NARRACIONES DE ADOLESCENCIA FEMENINA

L'exposició, sobre secrets, identitat i rols socials, és una exploració fascinant d'aquestes temàtiques a través de les produccions culturals que les adolescents fan en la intimitat del dormitori, quan tanquen la porta als pares i al món. L'exposició és fruit de la investigació sobre la literatura íntima i les anomenades *cultures de dormitori* –nom genèric que al·ludeix a les produccions que les adolescents fan en privat– que la realitzadora i artista visual Xiana Gómez-Díaz va emprendre juntament amb Carla Calleja el 2013. El concepte de *cultura de dormitori* va néixer de la mà de la sociòloga feminista Angela McRobbie cap a final de la dècada del 1970, arran de la necessitat de reivindicar les pràctiques femenines domèstiques en l'adolescència davant les masculines, més abordades i estudiades.

Diaris secrets, carpetes farcides d'adhesius i fotografies, autoretrats dibuixats, sobres adornats amb missatges en clau, habitacions decorades com universos bigarrats, etc. Sobre aquestes produccions privades, l'exposició fixa una mirada enriquida amb diferents enfocaments, com ara l'antropologia, la sociologia, l'art, la psicologia, la semiòtica, la narratologia i, fins i tot, la grafologia. Així és com aquestes pràctiques privades adolescents revelen els sistemes simbòlics de valors i autoritat de les autores (família, escola, comunitat, mitjans, etc.), a la vegada que permeten entreveure com funcionen els condicionaments culturals des de l'adolescència, amb vista a una valoració de la societat en general.

Cultura de dormitori. Narraciones de adolescencia femenina (Cultura de dormitori. Narracions d'adolescència femenina) mostra fotografies, vídeos i un grapat valuós de documentació íntima original que diverses dones han donat per a la investigació. Fins ara, Xiana Gómez-Díaz ha recollit més de seixanta diaris íntims escrits durant l'adolescència per dones que avui tenen entre 22 i 55 anys. La investigació continua en curs.

Dos temes fonamentals sobrevolen tota l'exposició: el secret i l'autorepresentació. El secret és un concepte rellevant, ja que aquestes produccions culturals, que es basen en la canalització d'una pulsó íntima, es fan a porta tancada: són creacions tremendament singulars perquè no estan destinades a cap públic, sinó que recorren al secret per no ser revelades ni llegides per ningú. El diari femení com a producte industrial se sol vendre amb clau i cademat, i les joves –com subratlla especialment l'exposició– ideen codis, jeroglífics i sistemes xifrats i d'encriptació per ocultar els seus pensaments. Aquests dos aspectes manifesten un determinat tipus d'aprenentatge des de la tendra

infància sobre la gestió de la vergonya i la plusvàlua del secret.

D'altra banda, l'exposició enfoca l'adolescència com un període d'autoconstrucció de la identitat en procés. En aquesta època de la vida, una individualitat creixent però indefinida pugna i demana pas en un laberint de projeccions: les que imposa la família, les emeses pels mitjans de comunicació i les que emanen de la pròpia subjectivitat. Dibuixos, preguntes, jocs i autoretrats sobre allò que es va ser, s'és o s'hauria de ser constitueixen experiments que serveixen com a eines per buscar-se en una etapa controvertida de la vida. Actualment, el dibuix ha estat substituït progressivament pel *selfie* i altres pràctiques relacionades directament amb Internet i l'entorn digital. L'exposició no deixa de banda aquests llenguatges contemporanis de l'autorepresentació en la intimitat, que plantegen, no obstant això, la contradicció d'estar destinats a ser mostrats, en oposició a les pràctiques més tradicionals, que es duïen a terme sota la pragmàtica del secret.

Cultura de dormitori. Narraciones de adolescencia femenina regala una sinceritat colpidora: produccions sense protocol, d'una naturalitat i una honestat radicals, cuinades en un context vital tan tràgic com efervescent. Els relats femenins, amb els seus codis, projeccions i condicionants, són eloqüents respecte del sistema i dels valors que aquest inocula en els individus, però també conviden a una reflexió més general sobre les etapes que tots passem en la vida.

Xiana Gómez-Díaz és realitzadora i artista visual, cofundadora de la productora especialitzada en cinema documental d'autor i vídeo experimental Walkie Talkie Films (2008). En la seva obra i els seus estudis, ha explorat el relat íntim, la construcció de la identitat, els rols de gènere i la comunicació no verbal, així com les qüestions formals de la relació entre la imatge i la música.

És doctora en Comunicació Audiovisual (UAB), i llicenciada en Comunicació Audiovisual (UAB) i Periodisme (Universitat de Southampton).

Creadora i productora musical (*Tal, The Adaptation Dance*), treballa en obres personals i com a compositora de bandes sonores.

La seva obra s'ha inclòs en trobades, mostres d'art, festivals de cinema d'autor i programació de televisions públiques. El 2015 ha guanyat el Proyecto X Films del festival de cinema Punto de Vista amb *No hablemos de ello*. Actualment treballa en la producció d'aquesta pel·lícula mentre enllesteix el seu primer llargmetratge, *Proyecto D*, que parteix de la mateixa investigació que aquesta exposició.

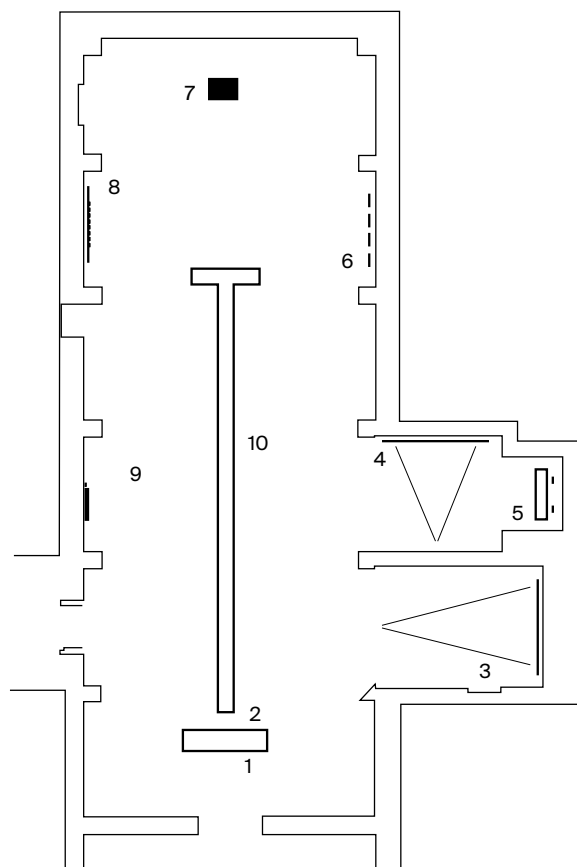
16/09/15 – 01/11/15

Sala Gran
Xiana Gómez
Cultura de dormitorio.
Narraciones de
adolescencia femenina

Espai Cub
Federico García Trujillo
Frames Rocío

19/01/16 – 27/03/16

Projecte de Comissariat
Anna Manubens
Visceral Blue

Tardor 2015

Projectes deslocalitzats
Enric Farrés
i Joana Llauradó
El visitant ideal d'una
col·lecció sentimental

Salah Malouli
Projecte Rosoum.
Estrategias para un cómic
árabe independiente

1. Territori íntim: micro
Detalls del dormitori d'adolescència
2. Territori íntim: imaginari
Codis i marques de l'espai privat
3. Mira cap aquí un moment
Ritual i secret a l'arxiu familiar
4. Excessos gràfics
Detalls gràfics de l'escriptura íntima
5. Vergonya i pudor
Reflexions sobre tabús i secrets
6. Vestigis d'amor adolescent
Icones que encripten enamoraments
7. Retrats en dormitoris
Territori, mirada i poder
8. Autorepresentació íntima
Il·lustracions del jo al diari
9. Autopresentació a la xarxa
Autoretrats (*selfies*) públics
10. Documentació original
Diaris, correspondència, tresors i records